

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

08.04.2026

с.Старое Дрожжаное

КАРАР

№ 143

«2026-2030 елларга Чүпрәле муниципаль районы халкы арасында ижтимагый сәламәтлекне ныгыту» муниципаль программасын раслау турында

«Россия Федерациясендә гражданнарның сәламәтлеген саклау нигезләре турында» 2011 елның 21 ноябрәндәге 323-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә һәм «Дәвамлы һәм актив тормыш» Россия милли проектының гамәлгә ашыру кысаларында Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитеты **КАРАР БИРӘ**:

1. «2026-2030 елларга Чүпрәле муниципаль районы халкы арасында ижтимагый сәламәтлекне ныгыту» муниципаль программасын расларга.

2. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитетының «2021-2025 елларга Чүпрәле муниципаль районы халкы арасында ижтимагый сәламәтлекне ныгыту» муниципаль программасын раслау турында» 2021 елның 14 апрелендәге 143 номерлы карарын үз көчен югалткан дип танырга.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының рәсми сайтында һәм Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматның рәсми порталында урнаштырырга.

4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитеты Житәкчесенен социаль мәсьәләләр буенча урынбасары А.Ф. Залаяловка йөкләргә.

Житәкче

Р.И. Мөхәммәтҗанов

Чүпрәле муниципаль районы
 Башкарма комитетының
 2026 елның "08" апрель
143 номерлы карары белән
 расланган

«2026-2030 елларга Чүпрәле муниципаль районы халкы арасында ижтимагый сәламәтлекне ныгыту» муниципаль программасы

1. Программа паспорты.

Программаның исеме	2025 - 2030 елларга Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы халкы арасында ижтимагый сәламәтлекне ныгыту
Программаның башкаручысы	жаваплы ТР Чүпрәле МР Башкарма комитеты
Программаны үтәүчеләр	«Чүпрәле үзәк район хастаханәсе» ДАССУ, Чүпрәле МР Финанс-бюджет палатасы, Чүпрәле МР Башкарма комитетының мәгариф бүлеге, Чүпрәле МР Башкарма комитетының мәдәният бүлеге, Чүпрәле МР яшьләр эшләр, спорт һәм туризм бүлеге, Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәмин итү һәм социаль яклау министрлыгының Чүпрәле муниципаль районындагы социаль яклау бүлеге. Россия Эчке эшләр министрлыгының Чүпрәле районы буенча бүлеге «Татмедиа» АЖ филиалы Волонтерлар, коммерциягә карамаган ижтимагый оешмалар
Программаның максаты	Сәламәт яшәү рәвеше алып баручы гражданның өлешен арттыру
Программаның бурычлары	1. Сәламәт яшәү рәвеше турында халыкның хәбәрдарлыгын арттыру (дөрес туклануны, зарарлы гадәتلәрдән баш тартуны һәм даими физик активлыкны керттеп, сәламәт яшәү рәвешен популярлаштыруга юнәлдерелгән мәгълүмати кампанияләр), балалар һәм яшүсмерләр арасында сәламәт яшәү рәвеше нигезләрен формалаштыру. 2. Халыкның сәламәт яшәү рәвешен алып

	баруга мотивациясен арттыру. 3. ЗОЖ алып бару өчен шартлар тудыру.
Программаның төп максатчан күрсәткечләре	1. Сәламәт яшәү рәвеше алып баручы гражданның өлешен арттыру, системалы рәвештә физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүче затларның санын арттыру. 2. Гражданның сәламәтлек өчен куркыныч факторлар турында хәбәрдарлыгын арттыру.
Программаны гамәлгә ашыру сроклары	2026-2030 еллар
Программаның бюджет ассигнованиеләре күләмнәре	Программаны финанслау күләме Чүпрәле муниципаль районы бюджеты акчалары хисабына 100 мең сум тәшкил итә, шул исәптән: 2026 елда - 20 мең сум; 2027 елда - 20 мең сум; 2028 елда - 20 мең сум; 2029 елда - 20 мең сум, 2030 елда - 20 мең сум һәм шулай ук финанслауның башка чыганаclarы. Искәрмә: финанслау күләмнәре фаразланган характерда һәм район бюджеты мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен төзәтелергә тиеш.
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган нәтижеләре	1. Сәламәт яшәү рәвеше алып баручылар арасында гражданның өлеше 70% ка кадәр арту. 2. Сәламәт яшәү рәвеше алып баручы хезмәт яшендәге гражданның өлешен 75% ка кадәр арттыру.

2. Программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә характеристика, күрсәтелгән өлкәдәге төп проблемаларны тасвирлау һәм аның үсешен фаразлау.

Халыкның сәламәтлеге торышы-социаль, икътисадый һәм экологик иминлекнең мөһим күрсәткече, муниципаль берәмлек халкының торыш сыйфаты күрсәткече ул.

Авыру барлыкка килүгә йогынты ясый торган төп куркыныч факторлар булып түбәндәгеләр тора: гиподинамия, рациональ булмаган туклану, психик киеренкелек, стресслар, зарарлы гадәتلәр, артык тән авырлыгы.

Яшәүче һәм киләчәк буыннарның сәламәтлек дәрәжәсен күтәрү халыкның сәламәтлеген ныгытуга һәм әйләнә-тирә мохитне савыктыруга юнәлдерелгән сәясәт формалаштыру, кешеләрнең үзләренең һәм әйләнә-тирәдәгеләрнең сәламәтлегенә карата җаваплы мөнәсәбәт формалаштыру аша мөмкин.

Боларның барысы да комплекслы якын килү зарурлыгын: төрәт ведомстволарны берләштерү, милекнең барлык рәвешләрен оештыру, эшчәнлек яшәү һәм сәламәтлекнең сыйфатына йогынты ясый торган граждан жәмгыяте; халыкның сәламәтлеге проблемаларын хәл итү максатларында максатчан һәм килештерелгән үзара хезмәттәшлекнең тотрыклы системасын төзү таләп итә.

Сәламәт яшәү рәвеше алып баручылар үлем очракларының кимүенә, шул исәптән хезмәткә сәләтле халык арасында, өлкәннәр һәм балалар арасында авыруларның кимүенә, инвалидлык буенча пенсиягә вакытыннан алда чыгу ихтималының кимүенә, авыруларны кисәтүгә һәм авыруларны башлангыч стадияләрдә ачыклауга йогынты ясый. Халыкның сәламәт яшәү рәвеше, сәламәтлек саклау өлкәсендә югары күрсәткечләр күчмә миграцияне киметүгә һәм туучылар санын арттыруга китерәчәк, бу муниципаль районда демографик вазгыятьтә уңай чагылыш табачак.

Муниципаль программаны уңышлы гамәлгә ашыру нигезенә түбәндәге принциплар салынган:

- социаль статусына, керемнәр дәрәжәсенә һәм яшәү урынына карамастан, программа чаралары муниципаль берәмлекнең барлык халкы өчен дә ачык булырга тиеш;

- программалы чаралар халыкның барлык яшь һәм социаль төркемнәрен: балаларны, яшьләрне, хезмәткә сәләтле халыкны, өлкән яшьтәге гражданны үз эченә алырга тиеш.

2025 елның 1 гыйнварына Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районында 19815 кеше яши иде, шул исәптән өлкәннәр – 16687 кеше, балалар - 3128 кеше. Ирләр - 9727 кеше, - 49%, хатын - кызлар - 10088 кеше, - 51 %. Зурлар арасында-эшкә сәләтле халык - 11427 кеше - 68,4%, эшкә яраклы яшьтән өлкәнрәкләр – 5260 кеше - 31,6%. Муниципалитет территориясендә 281 предприятие, аларда 2684 кеше эшли.

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районында сәламәт яшәү рәвешен (сәламәт яшәү рәвешен) формалаштыруга, йогышлы булмаган авыруларга һәм аларның үсеш куркынычы факторларына каршы көрәшкә юнәлтелгән чаралар комплексы гамәлгә ашырыла.

«Чүпрәле үзәк район хастаханәсе» ДАССУ төрле юнәлештәге 5 «Пациент мәктәбе» эше оештырылган, анда ел саен 665 тән артык кеше эшли.

Барлык мәгариф учреждениеләрендә дә мәктәп укучылары һәм ата-аналар өчен сәламәт яшәү рәвешен формалаштыруга багышланган күрсәтмә мәгълүмат белән «Сәламәтлек почмаклары» булдырылды. Чүпрәле муниципаль районында физик культура һәм спорт белән шөгыльләнү өчен 105 объект бар. Яшелчә һәм жиләк-жимеш сату буенча 61 нокта, алкоголь сату буенча 52 нокта һәм тәмәке продукциясе сату буенча 56 нокта.

Районның «Туган як» газетасы белән берлектә, шулай ук интернет-технологияләр ярдәмендә актив мәгълүмати кампания алып барыла.

"Чүпрәле үзәк район хастаханәсе" ДАССУ штатында психиатр-нарколог табибы эшли. Районның наркология хезмәте эчкечелекне һәм алкогольизмны

беренчел профилактикалау чараларын үткәрә, шул исәптән гомуми белем мәктәпләренә өлкән сыйныф укучылары арасында да.

Ел саен өлкәннәренә аерым төркемнәренә диспансеризация үткәрелә, профилактик медицина тикшерүләре һәм тирәнтен диспансеризация (коронавирус инфекциясе белән авыручыларга) Россия Федерациясе Сәламәтлек саклау министрлыгы билгеләгән тәртиптә үткәрелә, Татарстан Республикасы Сәламәтлек саклау министрлыгының норматив хокукый актлары нигезендә онкоскрининг гамәлгә ашырыла.

2025 елда Чүпрәле районында халыкны диспансерлаштыру буенча дүрт өлкәннәргә йөкләмәсен үтәү планнан 97,6% ка үтәлгән-7621 кеше, 7439 кеше диспансерлаштырылган. Өлкәннәргә профилактик медицина тикшерүе 832 кеше узды (планнан 112,9% - 737). Өлкәннәр арасында профилактик чаралар белән барлыгы 8273 кеше, ягъни районда яшәүче өлкән халыкның 49,6% ы (яРТысы) колачланган. Профилактик медицина тикшерүләре балигъ булмаганнарны карауны 3069 бала узган, еллык планың 124,5% ы үтәлгән - 2465.

Нәтижәләр буенча өлкәннәр арасында түбәндәге сәламәтлек төркемнәре билгеләнде

I төркем сәламәтлеге - 418 кеше 5% тикшерелгәннәр (хезмәткә сәләтле - 412 кеше)

II төркем сәламәтлеге – 2780 кеше 33,6% тикшерелгәннәр (хезмәткә сәләтле - 2174 кеше)

IIIа төркем сәламәтлеге - 4980 кеше 60,2% тикшерелгән (хезмәткә сәләтле - 1654 кеше)

IIIб төркем сәламәтлеге - 95 кеше 1,2% (хезмәткә сәләтле - 66 кеше)

Ел саен профилактик чараларда катнашучылар саны арта.

Беренче тапкыр ачыкланган авырулар санының кимүе һәм хроник йогышлы булмаган авырулар барлыкка килү куркынычының ачыкланган факторлары санының артуы күзәтелә - 2024 елдан 2025 елга кадәр ике тапкыр. Диспансеризация һәм профилактик медицина тикшерүләре кысаларында беренче тапкыр 175 кешедә 271 авыру ачыкланган.

Эндокрин система авырулары – 74 очрак (27%), шулардан 12се шикәр чире, кан әйләнеше системасы авырулары - 69 очрак (24,4%), шулардан 62се югары кан басымы белән характерлана торган авырулар, яман шешләр -12, ашкайнату органнары авырулары - 44, сөяк-мускул системасы авырулары - 41, кан авырулары -15, сидек-жәнес системасы -10, нерв системасы авырулары - 10 очрак.

Беренче тапкыр ачыкланган авыруларның төп өлеше 41-65 яшьлекләр төркеменә туры килә -73%. Авыру килеп чыгу куркынычы факторлары булган тикшерелгәннәренә күпчелеге шушы ук яшь төркеменә – 2214 кешегә туры килә. Төп куркыныч факторлары арасында түбән физик активлык, рациональ булмаган туклану өстенлек итә.

ТР МЗ 16.08.2024 ел №1911 боерыгы нигезендә ТРда алкоголь белән бәйлә авырулардан үлүчеләр санын киметү максатларында наркология паспорты

кертелгән. 2025 елда наркология паспортында - 632 кеше, шул исәптән 518 ир-ат, 114 хатын-кыз, шулардан:

- ФАП фельдшерлары белән киңәшләштеләр - 632 кеше;

- ВОП, терапевтлар белән киңәшләштеләр - 283 кеше;

- алкоголь-ассоциацияле авыру белән стационарга госпитализацияләнгәннәр — 187 кеше.;

- Д тора – паспорттан нарколог психиатрында күзәтү - 63 кеше;

- табиб-нарколог тарафыннан консультацияләнде – 90 кеше;

- РКНДга жиберелгән - 13 кеше;

- «кодирование» - 55 кеше.

Гражданның үз сәламәтлеген саклау өчен җаваплылыгына мотивацияләү бурычларының берсе булып кала.

Гражданның шул исәптән балалар һәм яшүсмерләр арасында сәламәт яшәү рәвешен үстерү, гражданның үз сәламәтлекләре өчен куркыныч факторлары турында хәбәрдарлыгын арттыруга, сәламәт яшәү рәвеше өчен мотивация булдыруга, тәмәке һәм наркотиклар кулланудан, алкоголь кулланудан тыелуы шулай ук баланслы туклануга һәм симерү үсешен булдырмас өчен җитәрлек физик активлыкка юнәлтелгән чаралар белән сизелерлек ярдәм ителергә тиеш.

Сәламәт яшәү куркынычы факторлары турында халыкка актив мәгълүмат бирү һәм сәламәт яшәү рәвешен алып баруга мотивация булдыру барлык массакүләм мәгълүмат чаралары аша да ("Интернет" челтәрендә, матбугат басмаларында, яше, женесе, белеме, социаль статусы буенча аерылучы халык төркемнәренә үзенчәлеген исәпкә алып) гамәлгә ашырылырга тиеш.

Районда гражданның һәм медицина белгечләренә ЗОЖ, шул исәптән сәламәт туклану проблемалары буенча өзлексез белем бирү системасын формалаштыру зарурлыгы бар.

Профилактик чаралар йөрәк-кан тамырлары, шикәр чире һәм онкология авыруларына каршы көрәштә, барыннан да элек, хезмәт яшендәге гражданның арасында төп юнәлеш булырга тиеш.

Чүпрәле муниципаль районында уртача хезмәт хакы 57371 сум тәшкил итә. Эшсезлек дәрәжәсе -0,12 % булганда.

3. Программаның максаты һәм бурычлары

1) Сәламәт яшәү рәвеше алып баручы барлык халык гражданның өлешен 75% ка кадәр арттыру.

2) Сәламәт яшәү рәвеше алып баручы хезмәт яшендәге гражданның өлешен 75% ка кадәр арттыру.

3) сәламәт яшәү рәвеше турында халыкның хәбәрдарлыгын арттыру (дөрес туклануны, зарарлы гадәتلәрдән баш тартуны һәм даими физик активлыкны да көртеп, сәламәт яшәү рәвешен популярлаштыруга юнәлдерелгән мәгълүмати кампанияләр), балалар һәм яшүсмерләр арасында сәламәт яшәү рәвеше нигезләрен формалаштыру, мәгълүмати-коммуникация кампаниясен уздыру юлы белән гражданның сәламәт яшәү рәвешен алып баруга

мотивацияләү;

4) физик активлыкны арттыру (спорт һәм физик культура белән шөгыльләнү өчен шартлар тудыру, спорт чараларын, ял итү зоналарын оештыру, актив яшәү рәвешен пропагандалау);

5) халыкның сәламәт туклану культурасын формалаштыру, физик активлык җитмәү куркынычын киметү.

4. Программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары
Программаны гамәлгә ашыру сроклары: 2026-2030 еллар.

5. Программаны ресурслар белән тәэмин итү

Программаны финанслау күләме Чүпрәле муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән 100 мең сум тәшкил итә, шул исәптән: 2026 елда - 20 мең сум; 2027 елда - 20 мең сум; 2028 елда - 20 мең сум; 2029 елда - 20 мең сум, 2030 елда - 20 мең сум, шулай ук финанслауның башка чыганаclarы. Искәrmә: финанслау күләmnәре фараз характерында һәм район бюджеты мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен төзәтмәләр кертелергә тиеш.

6. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген бәяләү

Халык сәламәт яшәү рәвеше, физик культура, спорт, сәламәт туклану һәм репродуктив сәламәтлек турында квалификацияле мөгълүмат алачак. Сәламәт туклануны һәм зарарлы гадәтләрдән баш тартуны да кертәп, гражданнырның сәламәт яшәү рәвешенә мотивацияләү системасын булдыру муниципаль берәмлектә хроник йогышлы булмаган авырулар һәм аларның үсеш куркынычы факторларының таралуын киметергә мөмкинлек бирәчәк, бу исә халыкның сәламәтлеге торышында уңай чагылыш табачак.

2026-2030 елларга Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы халкы арасында икклиматлыгый сәламәтлөгән ныгыту муниципаль программасының чаралар планы

№ п/п	Чараның исеме	Башкару вакыты	Финанслау чыганақлары (мен сумнардә)			Башкаручылар
			Муницип аль бюджет	Бюджеттан тыш чыганақлар	Барлыгы	
1	2	3	4	5	6	7
L сәламәт яшәу рәвешен булдыру чараларын оештыру						
1.1	Сәламәт яшәу рәвешә мәсьәләләре буенча федераль һәм республика норматив хоқуқый актларын һәм методик документларны керту.	НПА басмасы буенча	-	-	-	Жирле уәидәрә органнары, «Чүпрәле үзәк район хастаханәсе» ДАССУ район Башкарма комитеты
1.2.	Тәмәкәнә актив һәм пассив кулланыуның, наркотик чаралар һәм психотроп матдәләрне медицинага карамаган кулланыуның, алкогольне чиктән тыш кулланыу һәм аларны жину ысуллары турында халыкның хәбәрдарлыгын арттыру.	айга бер тапқырдан да сирәгрәк түгел	-	-	-	Жирле уәидәрә органнары, «Чүпрәле үзәк район хастаханәсе» ДАССУ ТР Дәүләт алкоголь инспекциясенен территорияль бүлекчәсе, муниципаль район башкарма комитетының яшләр эшләре һәм спорт бүлгә (ИК МР), Мәдәният бүлгә, ИК МР мәгариф бүлгә
1.3	Халыкның төрле максатчан төркемнәрә өчен гражданнырны сәламәт яшәу рәвешенә, сәламәт туқланыуны, хәрәкәт активлыгын һәм зарарлы гәдәтләрдән баш тартуны да көргәт, мотивацияләүгә юнәлдәреелгән мағълумати-коммуникацион кампанияләр оештыру.	айга бер тапқырдан да сирәгрәк түгел	-	-	-	«Татмедиа» АЖ филиалы, «Чүпрәле үзәк район хастаханәсе " ДАССО, МР ИКнәң яшләр эшләре һәм спорт бүлгә, икмир мәдәният бүлгә, икмир мағариф бүлгә
1.3.1	Сәламәт яшәу рәвешен пропагандалаучы баннер ясау һәм урнаштыру.	2026	-	-	-	«Чүпрәле РҮХ» ДАССО
1.3.2	Иске Чүпрәле авылының үзәк мәйданында яктлылык	даими	-	-	-	Башкарма комитет, «Чүпрәле

	диодулы экранда сәләмәтләрнең үзгәртүгә өлчәнгән формалаштыру мөһкәмәләргә буенча социаль реклама трансляциясе. «Чүпрәлге үзәк район хастаханаһесе» ДАССУ фойесында социаль реклама трансляциясе					«Чүпрәлге РҮХ» ДАССО
1.3.3	Тематик профилактиктик акцияләр уздыру, шул исәптән Бөгөндөнья сәләмәтллек саклау оешмасы раслаган халыкара һәм Бөгөндөнья даталарын исәпкә алып	Бөгөндөнья сәләмәтллек саклау оешмасы раслаган халыкара һәм Бөгөндөнья даталары көннәрендә	-	-	-	«Чүпрәлге РҮХ» ДАССО
1.3.4	Ир белән хатынның сәләмәтллек мәктәпләрен, скандинавия йөреше клубларын, когнитив сәләмәтллек программаларын оештыруны да көргөп, актив озак яшәу программаларын үстөрү.	Даими	-	-	-	МРБК магариф бүлгеге, МР Башкарма комитетның яшыләр эшләре, спорт һәм туризм бүлгеге
1.3.5	Сәләмәт яшәу рәвешә буенча ин яхшы практикаларга белгем биру оешмалары арасында конкурслар смотрыларын оештыру һәм үткөрү	ел саен	-	-	-	МРБК мәданият бүлгеге, «Чүпрәлге РҮХ» ДАССО
1.3.7	Гайлә ялы һәм гайлә ялы формаларын үстөрү, гайләнен әхлакый-эстетик кыйммәтләрен, мәдени традицияләрне формалаштыру.	2025-2030	-	-	-	МР БК мәданият бүлгеге МРБК ЗАГС бүлгеге
1.3.8	Магариф оешмаларында сыйфатлы кайнар туклануны оештыру	үкү елы давамьында	-	-	-	МР БК магариф бүлгеге
1.4.	Өлкәннәреннән аерым төркемнәренә диспансеризация үткөрү һәм профилактиктик медицина тикшерүләре үткөрү.	ел давамьында	-	-	-	«Чүпрәлге РҮХ» ДАССО
1.5.	Район территориясендә сәләмәт яшәу рәвешә идеяләрен алга сөрүчә волонтерлык хәрәкәтен оештыру	даими	-	-	-	МР БК магариф бүлгеге, «Чүпрәлге тармак технологияләре техникумы» ГАПОУ
1.6.	Сәләмәтллек һәм яман шеш мөһкәмәләрендә грамоталылык һәм мотивация дәрәжәсен бәяләу (социаль сораштырулар һәм анкеталар)	даими	-	-	-	«Чүпрәлге РҮХ» ДАССО

1.7.	Уз-үчкүлүктөгү астына куюу факторларынын жана анын үчкүлүктөгү тартуу, анын үчкүлүктөгү зарарлы куллануу, саламат буламалардын куллануу, физик активликтын түбөн булулу(таралынын бөлөлү	даими	-	-	-	-	«Чүпрөлө РУХ» ДАССО	
1.8.	Саламат яшау равешен алып баруучу граждандар өлөшөн бөлөлү	даими	-	-	-	-	«Чүпрөлө РУХ» ДАССО	
2.	Хезмет коллективларын да, учреждениелерен да (ошмаларын да) саламат яшау равешен өчөн хэрэкет формалаштыруу ижтимагый берлешмөлөрнө жөлөп итеп							
2.1	саламат яшау равешен формалаштыруу, шул исептен төмөкө тартуудан, алкогольге эчемлеклөрнө чиктен тыш куллануудан баш тартуу, саламат кулланууга күчүнө дө көргөп, хезметкөрлөрнөн саламатлеген ныгытуунун корпоратив программаларын көртүү	2025-2030	-	-	-	-	Районнын жирле үзидара органнары Хезмет коллективлары, учреждениелер (ошмалар) «Чүпрөлө РУХ» ДАССО	
2.2.	Хезмет коллективларын да саламат яшау равешен принципларын көртүү. Предприятиелердө һәм ошмаларда жигештеру гимнастикасын көртүү	2025-2030	-	-	-	-	Районнын жирле үзидара органнары Хезмет коллективлары, учреждениелер (ошмалар)	
2.3.	Хезмет коллективларын да жемагаты саламатлеген ныгытуу буенча корпоратив программалар эшлөү һәм гамөлгө көртүү	2025-2030	-	-	-	-	Хезмет коллективлары, «Чүпрөлө РУХ» ДАССО	
2.4.	Саламат яшау равешен мөсьөлөлгөре буенча рубрика булдыруу һәм алып баруу.	кварталга ике тапкыр даими	-	-	-	-	«Татмедиа» АЖ филиалы, «Туган як», «Чүпрөлө РУХ» ДАССО	
III. Алкоголь продукциясен чиктен тыш куллануу масштабларын киметүү һәм алкогольизмны профилактикалау гамөллөрө								
3.1.	спиртлы продукцияне сатуу тартыбен, шул исептен чиклөүлөрнө регламентлаштыра торган федераль һәм республика норматив хокукый актларын үтөү буенча контроль-күзөтчөлөк чаралары.	квартал саен	-	-	-	-	Россия Эчке эшләр министрлыгынн Чүпрөлө району буенча бүлөгө, ТР Дөүләт алкоголь инспекциясенен территорияль бүлөкчөсө	

<p>Алкоголь продукциясен чыгарышы куллануны киметү мәсьәләләре буенча социаль өлкә, магариф, мәденият, сәламәтлек саклау учреждениеләре, бизнес вакилләре, авыл хужалыгы предпритиеләре житекчеләре, ижтимагый һәм социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмалар, дини конфессияләр белән узара хезмәттәшлек итү.</p>	<p>квартал тапкыр</p>	-	-	<p>Жирле үзәк районнарны, «Чүпрәле үзәк район хастаханәсе» ДАССУ НКО</p>
---	---------------------------	---	---	--

IV. "Әйланә-тирәдәге тәмәке төтенә, тәмәке тарту яки никотинслы продукция куллану нәтижәләренән гражданның сәламәтлеген саклау турында" 2013 елның 23 февралендәге 15-ФЗ номерлы Федераль закон тәләпләрен үтәү.

<p>4.1. «Әйланә-тирәдәге тәмәке төтенә йотынгысынан һәм тәмәке куллану нәтижәләренән гражданның сәламәтлеген саклау турында» 2013 елның 23 февралендәге 15-ФЗ номерлы Федераль законның тәләпләрен үтәү.</p>	<p>2025-2030</p>	-	-	<p>«Чүпрәле үзәк район хастаханәсе» ДАССУ, Россия Эчкә эшләр министрлыгының Чүпрәле районы буенча бүлгә</p>
<p>4.2. Тәмәке тартуның таралуын киметү мәсьәләләре буенча социаль өлкә, магариф, мәденият, сәламәтлек саклау учреждениеләре, бизнес вакилләре, авыл хужалыгы предпритиеләре житекчеләре, ижтимагый һәм социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмалар, дини конфессияләр белән узара хезмәттәшлек итү.</p>	<p>2025-2030</p>	-	-	<p>MR Башкарма комитеты бүлекләре, җамагать учреждениеләре</p>

V. Массакүләм физик култыураны үстерү чаралары.

<p>5.1. Йорт яны территорияләрен спорт һәм үен майданчыклары, билбордлар, ЗОЖ турында маълумат стендлары белән жиһазлау</p>	<p>2025-2030</p>	-	-	<p>Жирле үзәкләр органнары</p>
<p>5.2. Массакүләм спортны һәм җамагать физкультура-савыктыру хәрәкәтен үстерү, халыкны системалы рәвештә физик култыура һәм спорт белән шөгьльләнүгә җәлеп итү.</p>	<p>2025-2030 ел саен</p>	-	-	<p>MRBK магариф бүлгә, MR Башкарма комитетның яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлгә</p>
<p>5.3. Республика массакүләм ярышлары</p>	<p>2025-2030 ел саен Февраль</p>	-	-	<p>MR Башкарма комитетның яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлгә</p>

VI. Цифрлы технологиялар

6.1 Хроник йогынды булмаган авыруларны (төгемәдициналар, онлайн-консультацияләр) профилактикага җаңгыртыу технологияләр кергү	2025-2030	-	-	-	-	«Чүпрәле РҮХ» ДАССО
---	-----------	---	---	---	---	---------------------

VII. Сәламәт яшәү рәвешә өчен инфраструктураны үстәрү

7.1 Жәяүлеләр зоналарын булдыру: район үзәгендә жәяүлеләр урамнарын оештыру	2025-2030	-	-	-	-	Жирлелә үзидәрә органнары
---	-----------	---	---	---	---	---------------------------

VIII. НКО белән хезмәттәшлек

8.1 Расланган муниципаль программа кысаларында муниципалитетта жәмәгәт сәламәтлеләген үстәрү буенча килешүүләр төзү һәм уртак программаларны гамәлгә ашыру	2025-2030	-	-	-	-	Жирлелә үзидәрә органнары
--	-----------	---	---	---	---	---------------------------

IX. Ведомстводарә хезмәттәшлек

9.1 Расланган муниципаль программаны бергәләп гамәлгә ашыру кысаларында ведомстводарә хезмәттәшлек кинәшмәләрә үткәрү	2025-2030	-	-	-	-	Район Башкарма комитетгы жирлелә үзидәрә органнары
---	-----------	---	---	---	---	--

Эшләр белән идәрә итүчелә:

Д.Р. Сабирзянова